

СВОВОДОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рѣкъ IX.

Олифантъ, Па. Четвертъ 13-го Червня 1901.

Число 24.

Переглядъ тыж-дневной.

Рѣшене найвышного суда въ Вашингтонѣ, въ справѣ Порто Гико, все ще занимае умы не лишь адвокатовъ, але и пересѣчныхъ людей. Однй критикуютъ его, други хвалятъ. Наслѣдки практичній сего рѣшеня такы, що Сполученй Державы стали имперією — достали право мати посѣлости, колоніи и управляти другими людьми навѣтъ безъ ихъ згоды. Гѣшене се потвердило політику теперѣшного американского ряду, однакъ огорчило многихъ и хто знае, чи найвышній судъ не буде мусѣть ще разъ рѣшити сей справу, якъ се було колисъ зъ доходными податкомъ. Деякы сподѣвались, що въ лѣтъ буде скликане спеціальне засѣдане конгрессу, чтобы ухвалити деякы права для Филипповъ. Сенаторы и представитель дуже тымъ зануривались, бо се поперувае ихъ планы що до лѣтнихъ прогулокъ, то же коли президентъ сказавъ, що засѣданя такого не буде, тѣшатъ ся они все дуже. Сподѣють ся, що конгрессъ дозволить зновъ продавати легкы напитки по войсковыхъ кантинахъ, бо заказъ такой продажи вмѣсто полѣпшити — погоршивъ «моральность» жовнѣровъ. — Въ стейтѣ Alabama скликано конвенцію для змѣны конституціи въ той цѣли, чтобы якъ найболѣе виграмъ водъ брати право голосованя, не водбираючи рѣшочасно того же права бѣлымъ и въ сей способъ забезпечити перевагу бѣлымъ въ законодатныхъ тѣлахъ. Якъ они се думаютъ погодити зъ конституцією Спол. Державы, котра каже, що «право голосованя не може бути ограничене, а нѣ запрещено нѣкому зъ причинъ его расы, барвы тѣла, або того що вѣкъ бувъ колисъ невѣльникомъ» — се годъ зрозумѣти. — Зъ двоухъ демократичныхъ сенаторовъ, що «файтувались» въ пол. Каролайнѣ и оба зрелигували, McLaughin (той що тримае зъ капиталистами), видно в траививъ ся, що его не выберуть на ново и кофнувъ свою рѣзигнацію. — Найвышній судъ въ Пенсилваніи рѣшивъ, що горожане не мають права, заперуваючи конституцію, по до судовати на мейорѣвъ (бурмистровъ) мѣста. Въ виду сего мейоры болѣе мѣста стали агентами губернатора стейтвого, а взглядно его партіи. — Въ Филадельфіи водбулись згальні зборы Пресвитеріановъ, на котрыхъ раджево надъ змѣною дотеперѣшного ихъ вѣровисповѣданя. Наряды тревали довго, а скончились водложеномъ справу до другихъ зборовъ. Видно, що

справу сего рода пдуть дуже поволі. — Комісаръ емигранційный Powdely выдавъ нове распоряжене, въ силу котрого ти эмигранты, що мають сухоты, не будутъ пущены на американску землю. Рѣвноже предкладае вѣтъ, чтобы каждый эмигрантъ приходившій сюда плативъ \$2.00 до касы д ржавной, заявлявъ при вступѣ, чи хоче стати американскимъ горожаниномъ або нѣ и чтобы въ еуропейскихъ портахъ були установлены комисары, що рѣшали б, чи хто мае бути пущеный до Америки.

Що скаже впродѣ кубанскій въ справѣ условій поставленыхъ ему Сполуч. Державами, годъ на разѣ знати. Се однакъ певно, що таке терроризоване слабшого, якимъ послугуютъ ся Спол. Державы въ водношеніи зъ Кубою, не принесе славы Спол. Державамъ въ очачъ свободолюбивыхъ людей.

Наконецъ Хинцъ згодил ся заплатити союзникамъ 337 мильонѣвъ долларѣвъ водшкодованя, а доки ся сума не зостане заспокоена, платити водъ нефъ 4 проценти. Графъ Валдерзе выѣхавъ, але цолешавъ 4000 вѣмецкого войска въ мѣстѣ, що дуже неподобало ся деякимъ союзнымъ державамъ и они догадуютъ ся зъ сего, що Нѣмцѣ мають якисъ тайны цѣли. Управа ханской столицѣ Пекину буде вже при концѣ сего мѣсяця правдоподобно водъ зарядомъ хинцскихъ урядниковъ. Можливо также, що цѣсаръ и цѣсарева вернутъ невдовзѣ до столицѣ.

Англія кругитъ ся. Міністеръ войны Brodrick горивъ въ парламентѣ, що треба буде завести загальну войскову службу. Певно, що народъ не дуже прихильно принявъ бы таку ухвалу, а що Канада, Австралия и други колоніи спротивились бы сему — рѣчь майже зовѣтъ певна.

Зъ пол. Африки доходить теперь ближій вѣста про битву водъ Ваддфонтейна, а зъ нихъ показуеъ, що Англіецѣ потеряли о много болѣе, якъ подъявано урядово. Окромъ 175 въ забытыхъ и раненыхъ загорнули имъ тодѣ Буры до 800 штукъ худобы, 48 возѣвъ живности, 23 амуніціи, кольки чимало вояковъ. Впривдѣ лордъ Киченеръ потѣшае засмучену Англію, телеграфуячи дня 4. с. м. що воддѣль бурского коменданта Еразмуса бувъ розбитый въ повнѣномъ Трансвалю, що другій бурскій воддѣль, зложеный зъ 400 людей, зоставъ побатый подѣтупомъ черезъ полководца Вильсона, що забито при томъ 37 Бурѣвъ, 137 полонено а колькасоть штукъ худобы и 18 возѣвъ водложеномъ справу до другихъ зборовъ. Видно, що

лична не дуже однакъ вѣритъ тому, бо зъ приватныхъ жерель доносятъ рѣвночасно шо иного, о чѣмъ Киченеръ уперто молчитъ. Прямѣромъ водъ самого Преторію напали Буры недавно на Англіецѣвъ, и послѣднихъ донесень, положили трупомъ 46 людей, 80 ранили а 600 взяли въ полонъ. Все те непокоитъ населене цѣлои Англіи, а ту въ додатку Киченеръ рапортуе дальше: «Дня 2. с. м. здобувъ бурск. ген. Крицигеръ мѣсто Джеймстаунъ. Залога боролася 4 годны, але вкѣнци мусѣла поддати ся. Непритель зарувавъ все магазны, забравъ в ѣ припасы и обезоруживъ цѣлу залогу, хотяй выпустивъ еѣ опѣсля на волю. Двоухъ нашихъ людей було тодѣ раненыхъ а трехъ забитыхъ». Той самъ Киченеръ, нелюдъ и тиранъ, въ котрого жите людже значить менше, якъ жите марной мухи, пропонуе теперь правительству, чтобы оно предложило Бурамъ якъ найлагоднѣйшій услѣвья миру. Въ противнѣомъ разѣ они будутъ бороти ся ще и колька лѣтъ а на томъ же болѣе потерпитъ Англія такъ матеріально якъ и морально. Подобрѣвъ котюга, але зъ конечности...

Австрійска рада державна выкладаетъ и дальше новы тигары на убоге населене. Недивно ухвалено тамъ подъ вышнее податку водъ горѣвки, а теперь радять надъ проектомъ заведеня нового податку водъ билетѣвъ вѣдъ на желѣзницяхъ. Наколи бы той податокъ заведено (а майже нема сумнѣву, то его ухвалитъ), такъ цѣны билетѣвъ вѣдъ подорожіють о 12 сотикѣвъ на каждой коронѣ. И радуйте ся все тѣмъ, котрымъ и такъ вже зиберае езекуторъ послѣдній грѣшъ зъ кишень, радуй ся галицкій и буковинскій хлопе, бо до теперь хоть половина зъ васъ могла выпити часами чарку горѣвки або провезти ся желѣзницею, а водъ теперь цѣновало все!

Десятки, ба и сотни миль (пр. до Вѣдыи въ справѣ процесѣвъ зъ панями) треба буде ходити пѣхотою, а о горѣвцѣ и не думай.... Рада державна не входить въ то, что въ 1900 р. посередній податки, плачений майже въ цѣлости работниками и селянами, подскочили о 33 мильоны коронъ, не хоче вглянути въ нужду працюющего народу. Еи той народъ мало шо обходить, бо она заступае интересы шляты и капиталистовъ, а выбрана подкупствомъ, багвѣтами и несправедливою ординацію выборчюю. Правда, зъ той самои рады выходить денцо и доброто, якъ пр. знесене рогачокъ, та се радше милостыня.

Велика склянна гута, де достае роботу до 500 работниковъ, зачинае будувати ся въ Carnegie, Pa. Контрактова фирма Nichols & Matthew, що зъобязала ся выбудувати сю фабрику, мае укѣнчити роботу коло неязъ двемъ 1. вересня.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Червень.		
13	Ч.	Пресв. Векхар, Ерин
14	П.	Юстана
15	С.	Никифора
16	Н.	Лукашія
17	П.	Матрофия
18	В.	Дорося
19	С.	Висаріона

— На фармахъ, близъ мѣсточки Овксака, Мексико, наробивъ огонь велизесной пакости. Пожежа зачала ся зъ одной кавовой фармы и въ одной хвилинь объяла сотки тысячъ акрѣвъ землѣ, засажденной каваю, бананами и пр. сухими тронікольными рослинами. Десять днѣвъ не дождъ нѣчого видно лишь огня и огнѣ безъ краю, а все безъ вынѣтку падало ихъ жертвою. Газеты подають, що згорѣло тодѣ таковы колькасоть домѣвъ и будынокѣвъ господарскихъ, множество худобы, а вышше 70 людей, котры працювали по фирмахъ не мали часу ратуватися — погорѣли все, что до одного.

— Желѣзничій поѣздъ (трейнъ) належачій до Pittsburg & Lake Erie Co., розбивъ дня 2. с. м. стріткару въ McKeesport, Pa. при чѣмъ 9 особъ, котры ѣхали стріткарою, було тяжко покарѣченыхъ. Все они походили зъ McKeesport або Duquesne, Pa.

— До дому божевольныхъ въ Москвѣ спроваждено божевольного зъ одного села водъ Москвою, котрого родивъ трамала 14 лѣтъ на ланцуху и то въ стаини мѣжь худобою. Случачно довѣдливъ ся о томъ недавно окружный лѣкарь, объздячи околицю, и казанъ водвести непасного до дому б-жевольныхъ.

— Чесный способъ зарѣбку найшовъ оденъ жебракъ въ Парижи, калѣтка безъ ногъ, котрый купивъ собѣ за ошаджени грѣшъ самоходъ (автомобиль) о силѣ одного коня и водъ тодѣ поводитъ ся ему дуже добре. Жебранину покинувъ давно, бо торговельники поручакъъ ему рѣжній справу до полагодженя, якъ пр. розвожене кушленыхъ товаровъ и т. п. а тымъ самымъ и даютъ способъ до жия.

— Два жандармы въ Надгальмадѣ, коло Араду, на Угорщинѣ, забили чоловѣка, котрый просивъ ихъ о охорону передъ злодѣями, зѣбрали ему 600 коронъ, а тѣло закопали въ лѣсѣ. Та на ихъ нечасе подглянули то все два небережники, дали знати до суда и жандармовъ заразъ арештовано. Се зовуть ся австро-угорскы сторожы публичного безпечень тва.

— Велика склянна гута, де достае роботу до 500 работниковъ, зачинае будувати ся въ Carnegie, Pa. Контрактова фирма Nichols & Matthew, що зъобязала ся выбудувати сю фабрику, мае укѣнчити роботу коло неязъ двемъ 1. вересня.

— Зъ острова св. Олены, де Англіецѣ трамають одну частину изятыхъ до невѣль Бурѣвъ, утѣкъ доси лишь оденъ бурскій воякъ. Вѣль называе ся Францъ Дуплинъ и такъ свѣдѣе про свою утечу: «Одного вече, а вышшовъ я незаметно зъ касарень и въ пристани побивъ корабель. Не надумуючись довог, скочивъ я у вѣду и полнивъ до корабля. На шасте бувъ се французскій пароходъ. Я скрывъ ся водъ дошки, а ту зазрѣвъ мене корабельный кухаръ и представивъ капитанови, котрый завѣлъ мене даромъ до Штербургу. Зводтѣмъ мушувъ я йти пѣшки ажъ до Парижа, де хочу бачити ся зъ консулемъ полуднево африканскихъ ренубликъ. Мушу вернути ся до вѣтчины и дальше бороти ся за свободу моего напастово народу».

— Нема сумнѣву, що работники зъ Санъ-Франциско, Кал. не выють розрѣжнити своихъ вороговѣвъ водъ пріятельствъ, бо коли недавно переѣздивъ черезъ ихъ мѣсто президентъ McKinley, они за горенько за працюванй центы, купили золоты тарѣль и «въ водъ любви» жертвовали президентови. Слѣя!

— Небувалый градъ упавъ оногды въ околицѣ звандѣй Гедаля, коло Токаю, на Угорщинѣ, де росте славно вино токаяске, тай зничивъ все виноградники, сады, збожа и ярыну. Въ де котрыхъ селахъ, якъ прим. въ ери-Беніе лежачъ градъ на 30 центиметровъ высоко.

— При выношею пакункѣвъ зъ корабля Мп-пмуа въ ню-йорскѣй пристави, експлодувавъ оденъ куферъ, нановненый якимъ выбуховымъ матеріаломъ, и ранивъ небезпечно три особы.

— Колотнеча, яка водъ довшого часу кипѣла мѣжь польскими и англійскими работниками (майнерами) въ мѣсточку Федераль, Па., коло Питсбургъ, скончила ся оногды великою бійкою. Било ся понадъ 100 особъ и Поляки вкѣнци «побѣдили», але на поли битвы лишивъ ся трупъ англ. работника Вм. Кейриса, а его братъ Робертъ потерпѣвъ тяжкы раны на ногахъ и рукахъ.

— Свого часу доносили мы шо попа Кулявого, котрый выкинувъ баптиского мисіонара Мушова зъ каплицѣ въ Sifton, Man., Канада, заскарживъ той же до суда. За такы рѣчи караетъ законъ водъ \$1.00 до 2 мѣс. арешту. Помимо сего судъ увѣльнивъ Кулявого, бо каплица на Сифтонъ належить до французскогъ архіепископа, а той мабутъ ужавъ своего вилыву, щобъ Кулятрактова фирма Nichols & Matthew, що зъобязала ся приказъ Кулявого выкинувъ Мушова зъ церкви — увѣльнено.

— Тасмичій куферъ, о котромъ розказуютъ несогтореній рѣчи, находить ся водъ двана въ посѣданю роельскихъ царѣвъ, перетримуваний въ малѣмъ музею царской палаты на Гатчинѣ. Его замки суть стараны запечатаны и зачинены, а переказъ говорать, що замкнувъ его власпоручно рос. царъ Павло I. На куферѣ виднѣе написъ: «Не водчиняй того куфра передъ сто роками». Той не щасливый царъ умеръ 6 мая 1801 р., т. зн., що теперь надѣшповъ столѣтній термѣнь водчиненя таемничо скривѣ. Теперѣшныи царъ Николай II. не хотѣвъ вѣякъ скоротити термѣнь, длятого все на царскѣмъ дворѣ ждуть зъ великою неперилучкою, коли скаже водчинити столѣтню таемницу».

— Оденъ зъ олифантскихъ готельѣвъ бувъ свѣдкомъ (въ часѣ послѣдногъ «пейды») досить забавной трагѣ-комедіи. Зойшли ся тамъ при великой склянцѣ два «тверды ювениль» и слово по слову, якъ звичайно бывае въ такихъ разлахъ, заѣхали на «рандигалѣвъ». Оденъ твердивъ, що «рандигалы», шось такого до зѣдженя, другій клентавъ, шо се корѣнь до приправы... Ну — и зъ горляны прійшли до кричания, зъ кричания до гриманя, а вренитѣ такъ закукурѣчились, шо ногою тупѣ, бере за чубъ, тай гне на долину... Коли опамятались — побачили ся на свѣжомъ водусѣ, водъ зводомъ небеснымъ, закровавленій неначе когуты. Теперь лѣчатъ ся вже колька днѣвъ, але не даруютъ собѣ, бо каждый рѣшувъ ся сотворити нову партію...

— Добраною парою «молодить» можна назвати 60-рѣчну паню Марту Джейнень и 81-рѣчного пана Вильяма Гендерсона зъ Cleenup, Ку., котры передъ шѣстьма днями побрали ся. Залюбили ся они въ собѣ ще за молодыхъ лѣтъ, та рѣжній перенены доперва теперь позволили имъ закушати супружеского жия.

— О. Гр. Грушка, бувшій уніятскій, а познѣйше еравославный священникъ въ Oldforge, Pa. и редакторъ «Свѣта», заходитъ ся въ кушелевѣмъ заведеню въ Шавниці въ Галичинѣ, де лѣчигъ ся на катаръ кипокъ. Шо говорять въ старѣмъ краю. Американскій промыселъ и торговля скоро зыскують гругъ въ Европѣ, ба навѣтъ въ нашей старѣй вѣтчинѣ и выклкуютъ тамъ по наибольшій части пострахъ. Деякы однакъ рѣчи, якы вывѣзтъ Америка, суть радод витаніи въ Европѣ, якы прамѣромъ Тринера Американскій Еликсиръ Горкого Вина, котрый есть певнымъ средствомъ противъ всехъ, навѣтъ дуже застарѣлыхъ слабостей жолудка, печѣн-

ки и почекъ, звѣстный цѣлому свѣтови продуктъ нашего земляка, шо посвѣдѣчае слѣдующе писемо: «Я знайповъ на подставѣ пробы, шо Тринера лѣчище горке вино есть знаменитымъ средствомъ травленя, котре не дасть ся перевыспити шо до приемности въ смаку и добродѣйности насладѣковъ. Поручаю его дуже горячо, особливо людямъ терпячимъ на брѣкъ крови и тымъ, що мають застарѣлы долегливости жолудковъ, Д-ръ Ант. Гоблина, въ Cardas Rescio, коло Табору, Чехия, April 21, 1901». — Се навѣтъ въ Европѣ узане средство, котре есть наилучшою лѣтною медицинною, взмѣцнае системъ и проясное умъ, выбрабле лишень Jos. Griner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill., котрый, розумѣе ся, не може гарантувати за жадый нужденній имітаціи, не маючи зовѣль цѣлюющей силы, а въ многихъ выпадкахъ навѣтъ шкодливый, якы накладають людямъ тутъ и тамъ навѣтъ въ антикахъ, также водъ назвою «горкого вина». Жадый всегда выразно лишь правдивого вина Тринера, а если не можешъ достати, пиши на повзыпу адресу до сего, шо се вино выбрабле. Досвѣдченій люде держать его всегда дома».

ПРОПУКЛИНУ

ВЫЛѢЧУ скоро цѣлковито на всегда.

Действително и цѣлковито вылѣчу Хемическыи способѣмъ. Безъ боли, безъ операціи, безъ проволочкы гонитъ Dr. O'Malley, зъваръ, шо вылѣчивъ болѣе выпадковъ ПРОПУКЛИНЫ и тайныхъ слабостей, якы котрый небудь другій лѣкарь въ стейтѣ.

Факты суть наилучшими доказами.

Та факты, на котры водлѣчили ся, суть ве оденъ выпадокъ, але вышше 400 выпадковъ вылѣченъ и мпгушного року, шо свѣдчить о правдивости моихъ словъ. Успокоивъ руку подкучившими листами вашихъ сусѣловъ,

ДАЮ ВАМЪ ПИСЬМЕННУ ГАРАНЦІЮ, шо васъ вылѣчу.

Пропуклины.

Ни розумую, шоно люде мучатъ ся пошенимъ подважкѣ. Подважкы не лѣчатъ пропуклины, а лишь подтримуютъ еѣ. Если скажу вамъ, шо васъ вылѣчу — даъ вамъ, на се письменну заперугу. Я васъ вылѣчивъ тысячъ людей, чому бы вамъ не могъ вылѣчити? Показу вамъ имена и свѣдѣтва водъ тѣхъ, котрыхъ я лѣчивъ, а вы можете ихъ лично водвидѣти. Они вамъ розкажутъ про мой чудный

Хемическыи способъ.

Чому не спробуете? Не маєте нѣчо до страшеня, а зыскати можете много.

VARISCOSELYE ВЪЛѢЧУ ЦѢЛКОВИТО

Dr. Alex. O'Malley

Урядовій годины: Водъ 10 до 4 и водъ 7 до 9 вечеръ. Въ Недѣлю водъ 1 до 4 ои.

!! ПАМ'ЯТАЙТЕ !!
Мы гарантуемо вылѣчити пропуклину, або не буде васъ то ничъ стояти.

такъ въ кождомъ дѣлѣ въ добромъ чи лихомъ, тѣмъ чинику водръ е дуже великому ролю. На жаль инше нашій людонькове це его не понали.

Вас.: — О, чому нѣ, бѣлша частина вже добре zrozumѣла.

Гр.: — Якъ хочете, такъ й ту доведу вамъ, що не зрозумѣла. Осъ примѣръ: Вѣдъ часу великого майнерского страйку, въ тыхъ майнахъ де я роблю, нѣ одному робѣтничкови не дасть «бось» роботы, наколи не присущитъ до майнерского юнїи. А робивъ тамъ оденъ нѣбѣ превослаивный, великий ворогъ у зїятѣвъ (греко-католикѣвъ), котрый нѣякъ не хотѣвъ приступити до майнерского юнїи. «Бось» напомнимъ его разъ, другий, десятый, и нарештѣ напаплюживъ тїи воддаливъ зъ роботы. И що-жъ тодѣ по казало ся? (То се, що той хлопище не вмѣвъ рѣзрѣжнїти юнїи, робѣтничкой организациї, водѣ Унїи, себѣ то водѣ гр. кат. обряду. Вѣнѣ ся приступити до робѣтничкой юнїи, щоби не стати унїятѣмъ. Въ его голонѣцѣ помѣнѣвъ ся, бачите, горохъ зъ капустою... А такихъ е купа.

Полѣ Чалый.

— **Голарь Стефанъ** Вальковъ въ Темешварѣ на Угорчинѣ, дождѣвписъ случайно, що мѣсцевый нотаръ Ал. Конь мае любовнїи зносины зъ его жѣвкою, поставивъ странно помѣтнїи. Не сївнїивъ ся однакъ, чекавъ нагоды, удаивъ, що нѣчого не знае, а передѣ нотаремъ гравъ пнмдѣмше ролу прїятеля. Въ сей способѣ дочекавъ ся скоро нагоды, бо нотаръ не водчуваючи нѣчого злого, прїйшовъ де него голитисъ, але переплативъ своѣй крескъ житемъ. Вилько въ чисѣ голеня попалъ въ такую лють, що за однымъ замехомъ брытвы перетявъ ему горло, опѣсла замордувавъ жѣвку а потѣмъ й себѣ водобрѣвъ жите.

— **Питебургскїи** капиталсты организують новий трѣстъ, подѣ назвою Pittsburg Steel Co. зъ капиталомъ 2 милїоны долларѣвъ. Новий трѣстъ выкупитъ фабрику Pittsburg Steel Hoop Co. въ Glasport, Pa. и побудуе колька новыхъ фабрикъ коло Питебурга.

— **Молоде товариство** зъ Филадельфїи, зложеное зъ 8 осѣбъ, котре минушого тыждня забажало провести ся човномъ по рѣцѣ Schuylkill, такъ необережноплыло, що човенъ достѣвъ ся на быстру струю и розбивъ ся о скалы а веф, котри нимъ ѣхали, попадали до рѣки. Лишь одного молодого чоловѣка удло ся выратувати, а 7 осѣбъ мѣжъ котрыми было 5 дѣвчатъ — потопилися.

— **Вѣдповѣдѣ** «Свѣта» на нашу статью «Круги-верты» вышшла дуже слаба. «Свѣтъ» и дальше бере вефѣхъ гр. к. попѣвъ въ Америкѣ подѣ одну мѣрку, не вважаючи що мѣжъ нима е величезнїи рѣзницѣ, навѣтъ неразъ болшїи, якъ мѣжъ декотрыми унїяткыми тутешными попами а правослаивными. Въ виду сего трудно полемизувати зъ людмы упертыми. «Давай \$5.00, то высповѣдаю, дай \$10, то окрещу», писавъ «Свѣтъ». Мы пытаемъ, хто такъ казавъ, а «Свѣтъ» на те: Се правда, бо вы не перечитѣ сего, а лишь хочете знати ихъ имена. Впрочѣмъ о. Бонч. писавъ про незрѣлѣсть та самолюбство духовныхъ проводарѣвъ... Осъ и гогори до горы. Де кумъ, а де коровай! Коли мы говорили, що оденъ правослаивный попъ казавъ: «дѣй 30 то окрещу дитину», то мы мали до сего подѣставу: Такъ говоривъ о. Хотовицкїи зъ Нью Йорку. Чому-жъ «Свѣтъ» не годець сказати, хто зъ гр. к. попѣвъ говоривъ: дай \$5, то высповѣдаю, дай \$10, то окрещу? — До писъма п. Сїлѣя, про котре мабутъ прїйдѣсь намъ говорити другимъ разомъ, скажемо, що дїд (deed) не може бути гаранциею на сплату довгу, якогонебудѣ зъобязаня. П. Салейови, видно, самому неясна ся справа, котру хоче пояснївати другимъ. Стрѣлы о Товта такъ само не ранили «Свободы». Похибками друкарскими и тѣмъ подобными мы вынѣвъ вѣнъ свою статью, а законѣвъ тѣмъ, що мы смаркачѣ. Видно, що о. прѣтерейови здѣсь, немѣвъ велике черево и сива борода роблять чоловѣка разумнымъ. Не дармо кажутъ, що люде на старѣсть дитинѣють...

— **Кажуть**, що о. Волкай, бувшїи правослаивный попъ въ Сатъваква, Pa., перейшовъ на унїю.

— **Середѣ** мѣста Нью Кастль, Па. и то въ саме полудне напали три рабѣвнїки на п. К. Бурнеа, стягнули зъ юбки (боги), якимъ вѣхавъ, водобрѣли 2100 долларѣвъ и достѣвнѣвъ на возокъ, утекли. Шерифъ зъ помѣчниками пуствѣвъ ся за разъ за злочинцами, здоганѣвъ ихъ двѣ милѣ за мѣсто. але по довгѣй стрѣльнїи удало му ся лишь двоухъ зъ нихъ зранити и достати до рукъ, а третїи, при котрымъ були грошѣ — пропавъ.

— **Середѣ** мѣста Нью Кастль, Па. и то въ саме полудне напали три рабѣвнїки на п. К. Бурнеа, стягнули зъ юбки (боги), якимъ вѣхавъ, водобрѣли 2100 долларѣвъ и достѣвнѣвъ на возокъ, утекли. Шерифъ зъ помѣчниками пуствѣвъ ся за разъ за злочинцами, здоганѣвъ ихъ двѣ милѣ за мѣсто. але по довгѣй стрѣльнїи удало му ся лишь двоухъ зъ нихъ зранити и достати до рукъ, а третїи, при котрымъ были грошѣ — пропавъ.

— **Середѣ** мѣста Нью Кастль, Па. и то въ саме полудне напали три рабѣвнїки на п. К. Бурнеа, стягнули зъ юбки (боги), якимъ вѣхавъ, водобрѣли 2100 долларѣвъ и достѣвнѣвъ на возокъ, утекли. Шерифъ зъ помѣчниками пуствѣвъ ся за разъ за злочинцами, здоганѣвъ ихъ двѣ милѣ за мѣсто. але по довгѣй стрѣльнїи удало му ся лишь двоухъ зъ нихъ зранити и достати до рукъ, а третїи, при котрымъ были грошѣ — пропавъ.

— **Братство** Успенїи Пр. Богородицѣ въ Northampton, Pa. буде принимати дня 30. юнїи новыхъ членѣвъ безъ вступного. Нехай же кождѣи, що еще не забеспѣчивъ ся на выпадокъ слаботи або смерти, до братства приступитъ, бо выпадки рѣзкого рода и слабости случаютъ ся часто.

Г. Онушакъ, секретарь.

Слово о Тарасѣ Шевченку.

Тарасъ Шевченко е наибольшимъ нашимъ поетомъ, особливѣ тому, що зъ его уефѣхъ поезїи вѣе горяча любовь до правды, до своего бѣдного народа и до своего нещасного краю. Своѣи бѣднїи, закрѣпощенный народѣвъ любивъ Тарасъ цѣлымъ сердцемъ, водчувѣвъ его недолю та плакиѣвъ надѣ нею у своихъ вѣршнѣхъ. А хїба-жъ не мавъ причины? Прислухаймосъ его власнымъ словамъ, що вѣнъ говорить про газарды своей родины:

Не называю ея раемъ,
Ти хатинки у гаѣ
Надѣ чистымъ ставомъ, край села:
Мене тамъ мати повила,
И повинючи свѣвала,
Свою нудгу перелывала
Въ свою дитину; въ тоѣ гаѣ,
У той хатинѣ, у раю,
Я бачивъ пекло... Тамъ неволя,
Робота тяжкая — нѣколи
И помолитисъ не дають.
Тамъ матѣръ добрую мою
Щѣ молодую, у могилу
Нужда та праця положила;
Тамъ батюго плачучи за дѣтми
(А мы мала були и гола)
Не вытерпѣвъ лихой долѣ;
Умеръ на панцинѣ! А мы
Розлѣзли ся межъ людьми,
Мовъ мышенята. Я до школы, —
Носити воду школярѣмъ,
Братя на панцину ходили,
Поки имъ лобъ поголяла.
А сестры! сестры? Горе вамъ,
Мои голубки молодїи!
Для кого въ свѣтѣ живете?
Вы въ наймахъ выросли чужїи,
У наймахъ косы пабѣвѣють,
У наймахъ, сестри, и помѣте.

Та сеяя недоля нешостигла толька Тарасову родину, бо не минула она жадной селянської загорды. А осъ що говорить самъ Тарасъ про свое село, коли прїѣхавъ водвѣдати свою родину:

Ажъ страхъ погано,
У тоѣмъ хорошему селѣ:
Чорнѣйше чорнои землѣ
Блукать люде, повсихали
Сады зеленїи, погнили
Бѣленькїи хаты, повалались;
Ставы бурьяноу поросли,
Село неначе погорѣло
Неначе люде подурѣли, —
Нѣмїи на панцину идуть
И дѣточекъ своихъ ведуть.

Коли Тарасъ бачивъ бездонну нужду робучихъ людей, его брала розпука, котра мучила его тѣмъ душе, що вѣнъ дививъ ся на те горе, а не мѣгъ ему нѣякъ порядити. Одиною польгою для него были кровавы слезы, що выливѣвъ ихъ на папѣръ чудовыми, до глубины души потрясающими вѣршнѣми. Хїба-жъ такъ повинно ся жити людямъ, якъ розказуе Шевченко?:
Отъ главы! У тоѣмъ раю що ты покидаешъ. —
Латану свитину съ казѣки здѣймають
Зъ шкуроу здѣймають, бо нѣчимъ обути
Панѣть недорослыхъ. А онѣ розпинають
Вдѣву за подуше, а сына куютъ,
Сдинои сына, едины дитану,
Едину надѣю въ войско воддають,
Бо його, бачѣ, трѣхи... А онде — подѣ типоѣ,
Опухла дитина голодная жре,
А мати шпеницу на панцинѣ жне!

Змаловавши такъ досадно жите робучихъ людей, не оденъ скипитъ обуренемъ и мимохѣтъ спытае самъ себе: за якї грѣхи та иривны карають ся такъ тяжко тї люде? Нѣ за чїи! Они працюють, неволенїи парями та панями для ихъ выгѣдѣ та для ихъ зѣбгаченя. Се бачивъ добре Тарасъ, хто причина тои неволѣ, то-жъ слушно обурюеъ ва тыхъ недолюдокѣвъ, прѣсячи въ Бога:

Царѣвъ, кровавыхъ шинкарѣвъ
У пута кутїи окуй,
Въ склешу глубокѣмъ замуруй!
Трудящымъ людемъ, Всеблагїи
На ихъ окраденѣй земли
Свою Ты силу низпосылай!

Якъ робили царѣ та урядѣ, такъ само поступали паны, збыткуючисъ надѣ людмы, бо знали, що круекъ круковїи ока не выклюе. То-жъ Тарасъ водзываетъ ся про нихъ:

Людей у ярма запрягли
Паны лукавїи... Гинуть, гинуть

У ярмахъ лѣпартїи сыны,
А препоганїи паны
Жидамъ, братамъ своимъ хорощимъ,
Остатнїи продають штаны.

Въ тыхъ панѣвъ нема нѣчого святого. Они зѣ всемо смѣють ся и най все пропаде, абы намъ було лишь добре. Осъ що каже Тарасъ:

Дашѣ Ты, Господи единый,
Сады панѣвъ у твоихъ раю,
Дашѣ высокїи палаты;
Панѣвъ-жъ несатїи, пузатїи
На рай Твоѣй, Господи, плюють,
Заперши ся собѣ въ палатахъ,
И навѣ дивитисъ не дають
Зѣ убогой малой каты.

Та такъ все не може бути и колись той простый, робучїи народѣвъ прокине ся, розкрые очи и побачитъ свою нужду, а тодѣ може настати страшна кара для панѣвъ-гнобїтелѣвъ. То-жъ остерѣгае ихъ Тарасъ, щѣбъ ехаменули ся недолюдки, бо невчене око загляне имъ въ саму душу глубоко, глубоко. Хѣчь яка важка недоля налягла на рускїи народѣвъ, хѣчь якъ вѣнъ нещасливый, та прїдавленный можными свѣта сего то Тарасъ не тратитъ вѣды въ водрождене Русь-Украины. Вѣнъ годець:

Встане Украина
И розвѣе тѣмъ неволѣ,
Свѣтъ правды засвѣтитъ,
И помолитъ са на волѣ
Невольничѣ дѣти.

Та щѣбъ се стало ся е треба опущати рукъ, але треба взяти ся до працѣ и то не лишь интелїгентнымъ, але и робучимъ людямъ. Интелїгенты не повинны цурати ся робѣтничками, а противно, увижати ихъ за своихъ братѣвъ, бо осъ якъ водзываетъ ся до нихъ Шевченко:

Обѣмїтежѣ, браты мои,
Найменшого брата. —
Нехай мати устѣхлетъ ся
Заллакана матї!

Простымъ людямъ приказуе Тарасъ просвѣтити ся, бо знае, що лишь просвѣченный народѣвъ потрафитъ скинути зъ себе оковы темнѣты и неволѣ. Напоминае вѣнъ:

Учѣте ся, браты мои,
Думайте, читайте
И чужоу научайтесъ
И своего не цурайтесъ.

Коли такъ все разомъ возьмуть ся до працѣ та до борбы надѣ вызволене зъ кайданѣвъ неволѣ, тодѣ настане инше жите, де не буде нѣ клопа нѣ пана, а будутъ веф люде собѣ рѣвнїи. Якъ се стане ся, то Тарасъ проситъ своихъ зомлякѣвъ:

И мене въ сѣмѣ великой,
Въ сѣмѣ вольной неволѣ,
Не забудѣте помилути
Не злыжѣ, тихимъ словоѣ!

Зѣ хвилею, коли настане воля нашего народа, памѣ не можна оуспѣтати рукъ и сидѣти безачинно, а корыстѣтати зъ тои свободы, позбуваючиъ всего лиха, яке налягло на насъ вѣками зъ ласки панської неволѣ, та ставати чимъ разѣ подобнѣйшимы до другихъ культурныхъ народѣвъ. Тарасъ Шевченко остерѣгае вефѣхъ тыхъ, що не умѣють чи не хотѣтъ ужити свободы на добре:

Страшно власти у кайданы
Умирать въ неволѣ;
А ще горше — спати, спати,
И спати на волѣ,
И заснути на вѣтъ-вѣки,
И сѣтѣ не вилути
Нѣякого!... Однаково —
Чи живѣ, чи загинувъ...

Помываючи нынѣ память Тараса Шевченка, возѣмѣмъ и собѣ до сердца его взнеслїи идеалы, воспольнымы силами працѣймою надѣ нашимъ водрожденемъ, а тодѣ сповнѣтъ ся пророцтва нашего вѣщунга:

Воскресне вольна Русь-Украина
Безѣ хлѣпа и пана!

Ст. Макары.

Руско-американска народна пѣсня.

XX.

Добре в Америцѣ, якъ иде работа,
Красно ся прибере, якъ прїидѣ субота.
Красно ся прибере, пива ся напїе,
Нїхто му не повїстѣ, же му в полю гнїе.
В полю-му не гнїе, вода му не бере,
Бо ему привезуть до гавзу фармере.
До гавзу привезуть, плаци не жадають
Ажъ на останного, якъ пїеуду дїстають.
Якъ пїеуду дїстають, штора вылацають,
А що имъ ся звнїшнїи, жїнкамъ послаають.
Записавъ В. Гришко, Olyphant, Pa.

На продажѣ
Бучернїи п. Гроссернїа въ добромъ мѣсци въ Питебургу з а т а н ѣ г р о ш ѣ ! Можна заробити \$30.00 на тыждѣнь. Властителѣвъ хоче ѣхати до старого краю. Голоситасѣ до редакци «Свободы».

Где есть? А Дошна и С. Ференцѣ, що мешкали въ Jersey City, N. J. Редакция «Свободы».

Где есть?
М и х а й л о Г а б у р а, родомъ зъ Фльоринки, пов. Грибѣвъ, Галичина. Рѣкъ тому назадѣ мешкавъ въ Mt. Carmel, Pa. Подчасѣ страйку пуствѣвъ ся гдѣсь за роботоу и водѣ того часу слѣдѣ по нѣмъ загинувъ. Хѣчь бы о нѣмъ знавъ, нехай дасть знати на адресу:
N. HAWURA,
427 Rock Str., SHAMOKIN, PA.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“

Хотѣчи приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до кассера:

- Alex Shlanta,
Postmaster,
MAYFIELD, PA., Lack. Co.
И увѣдомлять секретаря подѣ адресою:
D. D. Ryucz,
P.O. Box 355,
OLYRHANT, PA., Lack. Co.

Въ другой половинѣ мая с. р. приступили до „Р. Н. Союза“ слѣдующїи новїи члены:

McAloo, Pa.	Число въ голкивнѣ:
Кавитѣла Димитрий	196
Bellevegnon, Pa.	
Вавржанецъ Кароль	2182
Бардашъ Николай	2183
Shamokin, Pa.	
Богданъ Иванъ	1258
Габурѣ Гаврилъ	2183
T. Auger, Pa.	
Овсакъ Андрей	2184

НОВИНКИ.

Дѣстане бесплатну пораду.
Кожды, хто мае яку справу до суду въ старомъ кримѣ, и вѣнѣше до голонного уряду Руско-Американскаго Емиграционного Дому въ Америкѣ на адресу: REV. N. PIONOSKY 76 GRAND STR., JERSEY CITY, N. J.

Руско-Американскаго Емиграционного Дома мае своего руского адвоката въ краю.
— **Половина** села Буелова парѣшского комїтету в 30 хать въ селѣ Розавлѣ, мармаронского комїтету на Угорчинѣ, заняли ся и згорѣли при концїи м. м. Огонь перекидавъ ся такъ скоро зъ мѣсца на мѣсцѣ, що многїи селяне полишалпсь лишь въ одныхъ сорочкахъ. Школы необчпсленїи.

— **Нашѣ** читатель А. Филицѣвъ зъ Yale, Va. пише: Я посѣлявъ трѣхи пивесу и корни; тутъ сѣють, жито, пшеницу, овесъ, гречку и т. п. Посѣвы посхоцили хороши. Въ Yale, Va. есть колонїи нашихъ Украинцѣвъ, зъ котрыхъ майже веф багасты.

ВСЯЧИНА.

ДАВНІ, ДОБРІ ЧАСИ!

Проф. Лявоньскіі въ одной зъ своихъ розправъ про зрѣсть популю тѣхника описуе такъ поступъ компуіаціи: Нонадъ 100.000 миль желѣзныхъ рельсовъ опоясало по нынѣшній день нашу земску куаю у всѣхъ направахъ. Для переѣха сѣя дороги, два разы бѣшомъ чмъ воддалена землѣ водъ мѣсяца, по водъ (експресъ) гонявъ бы 1 1/2 року.

Въ желѣзницяхъ спочивае пынѣ капіталъ 100.000 міліонѣвъ зр. а. в. — а 150 тысячь лѣокомотивъ на цѣлой земской куаи жуивае рѣчно 100 міліонѣвъ тонъ угла. Величезній пароходы, мовъ плаваючі мѣста, перетинають океаны, стунуть ся по рѣкахъ та озерахъ за для вымѣны продуктівъ. Для торговаі и промысла майжа чо не истунють воддалена, а въ помочю телеграфѣвъ, телефонѣвъ цивілізовані народы, замешкалі тысячь миль водъ себе, здобули немовъ спѣвчасность усѣхъ похѣй, такъ, чо могутъ мати яснѣій поглядъ на часъ, середъ якогъ жыють. Цѣле паше жите стало зовсѣмъ водмѣннымъ водъ жита нашихъ предкѣвъ. Невѣдають простороні и часу ставъ ихъ памонтъ; чоловѣкъ наче воддорвавъ ся водъ притагаючю сго землѣ. Лѣокомотива и желѣзница промостили сму дорогу до панованія, зъ сѣ матеріально вѣкъ XIX. выборовъ цѣлу матеріальну культуру нынѣшню добы.

Якже-жъ тѣснымъ, якъ скупыиыта ограниченымъ було сѣ жите зъ початкомъ нового вѣка! Поза мурами мѣсточка чатували небезпечности жита та майна. Чужимъ було всю, чо не истуавало на широкѣмъ свѣтѣ поза виднокругомъ фізістерского побуту. Всякі радости и смутки розгривали ся въ замкнѣномъ кружѣ тупого егонізму, цѣла мозаика людского жита була сѣроу, погляды смѣшны, чувства зафанані, а всьо, чо чуже — ненавистно. Торговля и промыселъ дрѣмали въ зародкахъ, бо замедбані гостинцѣвъ, недостатѣкъ компуіаціи уменоживляли постѣійный рухъ транспорту товарѣвъ, а тогочасна безпечность на дорогахъ змѣняла подорожъ на дуже ризиковну выправу. Подчасъ весны и осени творили ся такі страннї бѣдота, чо загрозилу, почтову карыту мусѣло вытѣгати перязъ 20 коней. Всякі заходы наиравы дорѣвъ розбивались объ зафананій упѣрѣ та нерозумну закланнѣость. Коли для змѣнена поклада дороги зачали примѣнювати систему Мекъ Адама (1819 р.), заборонено скорѣи взды, бо — якъ звучитъ водѣзва въ сѣй справѣ — зъ того удержували бы ся придорожнї господы, зъ чого жили бы пекарѣ, рымарѣ, ковалѣ и т. д., коли-бъ подорожнї не потребували задержувати ся по дорѣвъ. Громады не виконували наказѣвъ направы дорѣвъ, бо коли подорожнї са колеса та оск, або подорожнї потерѣли калѣцтво, то прецѣвъ не лише заробляли стельмахи, ковалѣ и цыруляки, але богато грошей шило такожь между другѣи дехи, коли цѣла калѣбака мусѣла довѣшїи задержати ся въ непасной мѣсцевости. — Въ тѣдѣшній описъ преставляють такї подорожнї якъ странну муку: полшаючі небезпечнї приключки, вымагала ѣзда на трясутѣмъ возѣ безъ ресорѣвъ желѣзного здорюля и великою вытревалости. То-жъ легко зрозумѣти, зъ якими трудностями бувъ поученный транспортъ товарѣвъ. На карколомной дорѣвъ чатували ласї на кучеце добро розбїшаки. Непевнѣсть доставы и ризико подносили кошты товарѣвъ и гамували всякій розвой ихъ продукціи. Ось якъ выглядѣли тѣ добрі, давнї часы, за котрыми ще и теперь тужать деякі недоумы и вороги поступу.

чаного чоловѣка, якїи не могъ поревести духу — такъ стогнають тяжко. Се зрушило прища и вѣтъ давъ розказъ своему товаришеви: «Подѣтъ мѣлорде и захпайте сжу палець до горъа. Се менѣ такожь завсѣгды помогаю... Такой рѣдъ добросердчности и любви ближнихъ крысе ся въ Едвардѣ, а за иншї, красша его дѣла свѣтъ ще не дождѣвъ ся.

ВЕСНА В НЮ ЙОРКУ.

У педлежную сѣвятую, Щобъ розвігати тугу свою, Прехорошого поранку, Пшѣвъ ходитъ, Сѣвѣтомъ нудитъ Ї зайновъ чо центральному парку. Подивив ся, якъ цвѣточки Цвѣтуть-прѣцвѣтають, Якъ вѣликихъ снѣвъ дѣточки По травѣ гуляють!... Подивна ся на зѣвряну І на птиці пернатї, Згадавъ немьку Украіну — Бо ѣ якъ не згадати? Всякі птичка тут щѣбече, Свѣбодѣ гуляе, Лїш нашего соловеика Не чутъ тай не має!

О. Пр.

ЗНАМЕНИТЫЙ НАПИТОКЪ.

Возьмѣтъ четверть фунта добре змеленой кавы и варѣтъ сѣ 10 минутъ въ кварѣтѣ воды. Наколи все добре перекипитъ, перецѣдѣтъ черезъ полотноій ворочѣкъ, розпустѣтъ въ 5 квартахъ воды, додѣйте повтора фунта цукру, змѣшайте зъ великою чаркою (склякою) доброй горѣвки (палюки) або гараку и позивайте до фляшкѣвъ. Ти фляшкы треба добре закоркувати, закупати по самїи шїйки въ वोгу и стунути землю, а вкѣнци прикрыти соломоу. По койкаянѣицѣвъ годинахъ можете вже выйжати по одной фляшкѣвъ, шобы не загрѣло ся, и попивати. Мае то бути знаменитый напитокъ на лѣто, въ особенности для работнїкѣвъ, бо охолоджуе, покрѣплае цѣлѣій органїзмъ и не выкликуе цѣлѣвъ.

— **Найбольше курцѣвъ** е въ Австрїи, бо при помочї статистичныхъ обчислень, переконались, чо переѣчьчо во одна особа прокурюе рѣчно въ Испанїи 1 фунтъ тютюну, въ Италїи 1.28, въ Англіи 1.38, въ Росїи 1.82, въ Давїи 2.24, въ Нѣмеччинѣ 2.40, на Угорцинѣ 2.73, а въ Австрїи ажъ 3 фунты. За оденъ минувшїи кварталъ выкурила тамъ за 102 міліонѣвъ коронѣвъ тютюну.

Нашї дѣти.

— Вуйку, чуєте вуйку! — Гя! — Несете намъ капусты? — Нѣ, дѣтѣньки, бачите, чо нѣчого не несу. — А подѣтъ тымъ высокымъ капелюхомъ, чо маєте? — Подѣтъ капелюхомъ маюте саме, чо ѣ другїи люде, голову. — Таку саму голову, якъ и другїи люде? — Таку саму. — Гмъ, дивѣтъ, а чожежъ, скѣлько разѣвъ вы надѣждѣте, наша мама говорить: >Иде тотѣ капустанѣа голова<...

ЕДВАРДЪ VII.

Теперѣшній король англїйскїи Едвардѣ, бувъ завсѣгды добродѣйнымъ и скорымъ до помочи своимъ ближнимъ. Ось примѣръ: Разъ (а ще не бувъ тодѣ королема, лишъ княземъ Валїи) вертавъ вѣнъ зъ гуляння вразѣ зъ своимъ адъютантомъ и бѣла лѣхтарнѣ побачивъ

ЧИТАЙТЕ «СВОБОДУ»!

БРАТСТВО СВ. АА. ПЕТРА И ПАВЛА ВЪ АНСОНІИ. АА. Гербалъ, прѣдсѣд.; Ф. Студентъ, вѣст. прѣдсѣд.; Д. Валько, секретарь, Box 1214, Ansonia, Conn.; Г. Грѣбнї, вѣст. сѣкр.; А. Подберезжїи, касїеръ, К. Грѣбнї, вѣст. сѣкр.; Д. Шкуртъ, канїтаръ, Т. Цѣрковъ оп. хорыкъ, въ Ansonia, N. Y. Кучмаръ оп. хорыкъ въ Derby, Д. Сидорѣкъ дворникъ.

УРЯДЪ БРАТСТВА СВ. ПРОРОКА ІДИИ ВЪ SCRANTON, PA.

Демко Ленко прѣдсѣдатель. М. М. Югасъ записникъ, Стеф. Маеязъ касїеръ, Семанъ Чинїтъ контролѣръ, Анд. Вїландїей секретарь Лїсты аррестанты до секретаря А. Вїлицкого. Warren St., No 3

Братство св. Петра и Павла въ Траугеръ, Па.

Иванъ Чырѣпка, прѣдсѣдатель; Маецъ Бидарекъ, мѣсто-прѣд.; Іпанъ Гарай, секретарь. Box 7, Trauger, Pa.; Аландъ Кузденїй, записникъ; Петро Бленковскїи касїеръ.

Вр. св. О. Николая въ Трой, N. Y.

Прѣдсѣдатель Паа. Рончовскїи, вѣстунъ прѣд. Анд. Кеснїкъ; секретарь М. Вискупъ, касїеръ Петро Рончовскїи, вѣст. кас. Пет. Вобнїкъ, контролѣры Фил. Гїра, Ст. Рончовскїи, Рн. Сливнї. Секретарь «Союза» Петро Рончовскїи.

УРЯДНИКИ БРАТСТВА СВ. ІОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ ВЪ ТРАУГЕРЪ, ПА.

Ив. Фарнїицъ, прѣдсѣдатель; Аа. Саманїцїи, мѣстопрѣд.; Т. Грївицъ, секретарь; М. Беренїй, касїеръ; контролѣры Д. Грїцко и М. Югасъ; дворнїкъ Нор. Подолякъ. Мїтїны водбувають ся кождо другу недѣлю по первїи въ галї церковнѣвъ.

Урядъ братства св. Арх. Михаила въ Yonkers, N. Y. на рокъ 1901:

О Варїахъ прѣдсѣдатель П. Шелецїи вѣстунїкъ, Варт. Дурнїакъ сѣкретаръ, Титъ Дубецъ вѣстунїкъ, Анд. Драганъ касїеръ, А. Телезъ вѣстунїкъ, С. Радко контролѣры; опѣкуны хрїхѣ: Афт. Дубанскїи, Иванъ Снїкъ, И. Навелчакъ, А. Снїкъ, С. Скрїпанъ дворнїкъ, Д. Фель вѣстунїкъ, Р. Микулякъ канїтаръ.

Урядъ братства Трѣхъ Святителѣвъ въ Whitney, Pa.

Ив. Сончїнакъ прѣдсѣдатель, Ив. Вязнїкъ вѣстунїкъ, Снїр. Герещакъ касїеръ, П. Завада секретарь, Анд. Шпрѣхъ писаръ, Ос. Дворнїкъ опѣкуны хорыкъ, Вас. Крѣтъ дворнїкъ. Мїтїны водбувають ся кождо першїи недѣлю по 15-омъ. Заложене 21-го февраля 1900.

Ч и м и б р а т а

се ще ходите по жидѣвскїи буцнерїхъ и трите са ихъ имѣемъ? Вамъ часъ таке покинути и затаити себѣ, чо два наші патриоты **М. PAWLISNAK & M. KISIELOWSKI** отворили нову руску буцнерню на Race Str., Olyphant, Pa.

Въ нихъ сѣ знаменитѣ мясо, а таке смяне, чо зѣтете и палѣтъ обїаженѣ! Возмѣтъ зайдѣтъ, спробуйте, але причинѣтъ и грошѣ, бо тамъ все «каш» (cash).

ВЪ ГОТЕЛИ GUS MILLER

716 Carson Str. доставлемъ всегда велику скляку свѣжого пива, добру перекуску, найлѣшнїу палюку S. S. Pittsburg, Pa.

ЮРКО ЦѢЦЮРА

River St. — OLYPHANT, PA. Мае готель — свѣжїи трунки, добрїи цїгара. У него можна такожь достати смачну перекуску и переночувати. **МАЕ И КОВѢ;** може ти повезти где хочеш: на хрестины, на весѣля, або перемувати.

Щобїи за мною довго не шукали, прѣте поодаю до вѣдомости, моимъ прїятелямъ и знакомимъ, чо и переаредувѣтъ ся водъ Редїнского дїна и маю теперь готель на Market Str. **ТЕОДОРЪ ХОМЯКЪ,** готельничїи въ Mt. Carmel, Pa.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N. J. Кождо Русїи маючїи яку небуду потребу въ Нью-Йорку, чо въ околїиці, повинѣтъ зстунїти до того гѣтелю, бо тутъ достане найздорнїи и найташїи напїткы кождо рода и порадѣ, де найлучше кувѣти шѣфѣру.

Гей Русїянѣ! чи вѣсте вы дорогу до дешевого и доброго купнѣ? Она веде просто до

Юрїя Хїляка

въ OLYPHANT, PA. Вы аго ново добре знаете. Въ него знайдѣте одинокій, надїеженїи, мойлучшїи и найздорнїишїи стѣръ зъ убранными. Купите добре «шїфѣру» и скоро а безпечно пошле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, чо то вже все — іп! Вѣнѣ мае ще наипароднѣшїи салунѣ въ мѣстѣ подъ назвоу: **Anthracite Hotel.**

Тамъ доперва погостите ся, якъ въ рѣднѣмъ баки на всеяку.

С. М. НАТНАВАУ.

агѣнѣтъ водъ огневої аскураціонной компанїи. Колѣнтуе тавакъ грошѣвъ за рѣнѣтъ. Мае два дома до рѣнту на Race Str., три дома до рѣнту на Hill Str., дома до мешканїи або на рѣнту на Blakely, Olyphant, Pa. Цѣна дуже низька.

CHRISTIAN SCHMIDT,

203 W. Coal St., Shenandoah, Pa. САЛУНІСТАМЪ ДО ВѢДОМОСТИ Я утрїмую на складѣ найлѣшнїи напїткы, якъ темперѣцію соду, дїндер-ейлѣ, сасїрѣла, пиво въ бутелькахъ бѣле и червоне, вайсѣ бїрѣ и портѣрѣ. Ану салунїсты спробуйте, а червонѣте сї!

ОДИНОКІЙ ПРАВДАВЫЙ

въ Америкѣ вѣ Америкѣ РОСІЙСКІЙ СОРТОВАНЫЙ —ЧАЙ— ..подъ назвоу... «САМОВАРЪ».

Спробуйте себѣ просто черезъ Снїбиръ и прозавѣтъ только въ сѣ тоныхъ аплѣбѣвнѣхъ начкахъ для охороны добитѣлѣвъ доброго чаю сѣрѣтъ фалѣпомѣмъ або продажае не стоячихъ вѣнчѣ мѣшаннѣвъ.

Чай розекламо и цѣлѣій Америкѣ, если хто принде десять часть цѣны на задохѣтъ въ степнѣхъ (почтовыхъ маркахъ) сѣ рѣшту заплатитъ при полученїи накука С. О. Д. Цѣна 60 цит., \$1., \$1.50 \$2.20 за фунтъ.

Чай въ пачкахъ 1/4, 1/2 и однофунтовыхъ.

RUSSIAN BAZAAR

311 E. 10 th Str. NEW YORK CITY.

P. V. OBIEGUNAS,

1118 Carson str., Pittsburg, Pa.

Мае банкъ, заложенїи въ 1894 р. Продае шїфѣрты на все корабельнїи дѣже тано.

Послѣдѣ грошѣ до вѣсѣхъ частей свѣта душо скоро и безпечно.

Мѣшкѣвъ 4 «блоки» водъ рускої церквїи на «Свѣтъ-Свѣтъ». — Въ часъ перелѣтъ ходитѣ до чужихъ, а поперити слоу. — Розмѣivate са зъ нїмъ по руски.

Ба-а-а, а се чо?

Въ Нью-Йорку выработаютъ Русинѣ дуже добра а тонѣи цїгара. Русинѣ и всѣ рускіи бизнесмены замовляють у своего, а не жидѣвске дранте, чо пѣчного не варта. Пишѣтъ на адресу: **John Parylak & Co** 406 E. 72 Str., New York City.

PATENTS

promptly prepared, OR NO FEE. Send model, sketch or photo for free report on patentability. Book "How to Obtain U. S. and Foreign Patents and Trade-Marks" FREE. Fairness terms ever offered to inventors. **PATENT LAWYERS OF 26 YEARS PRACTICE.** 20,000 PATENTS PRODUCED THROUGH THEM. All business confidential. Sound advice. Faithful service. Moderate charges. Write to: **C. A. SNOW & CO.** PATENT LAWYERS, Opp. U. S. Patent Office, WASHINGTON, D. C.

JOS. KALUCKI,

въ Olyphant, Pa.

Вѣнѣ славу буцнерїю мае: Ковбасѣ, шинѣкъ, мясо — всего А якъ дае — причїнае, Тому идѣтъ лишь до него! Правда, чо въ него «кешъ» (cash) але за шоць доброго не жалъ готовѣ грошѣ дати.

V. J. Keogh.

Продае всякіи напїткы темперенционнїи, вайсбїрѣ и сѣлцѣрѣ. **СПЕЦІАЛЬНІИ ОРДЕРЫ** НА ВАЛѢ, ПІКНІКІИ, ВЕСѢЛЯ И ДРУГІИ ЗАБАВЫ ДОСТАРЧАЕ СКОРО. Офїсъ: 327 E. Centre Str. SHENANDOAH, PA.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co. Ld.

— ВЪ — **Shamokin, Pa.**

327 Shamokin st.

Найбольшїи рускїи компанїичнїи сторѣ въ Америкѣ. Заложенїи еще въ роцѣ 1889, а теперь побольшеннїи, украшеннїи и на ново урядженнїи. Новый дѣмъ великїи, краснїи, котрїи компанїя купила 1896 року за \$18.000 доказуе, чо може компанїична работа. — Все ро-зумыи Русинѣ належать до тої компанїи, кунуть зѣ своего власного сторѣ значить, спомогають самѣхъ себе. — Мѣсячно обѣртае сторѣ сумою \$2000. Заряджае нїмъ:

Теодоръ Федѣко

МІХАЙЛО БОСАКЪ,

Послѣдѣ грошѣ до краю въ прѣтѣчу 14 днѣвъ. Продае шїфѣрты такъ тѣно якъ и мїанїа въ Нью-Йорку. Продае тїкетѣ холѣвнїи до Нью-Йорку. Продае правду кривоу пѣлянѣку и вино.

Гаврїилъ Малевскїи

Гуртовнїи складѣ (Wholesale) 20 Market st. SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бѣчѣвкахъ зъ найлучшїихъ броварѣвъ, горѣвки и лїкеры найлѣшного гатунку.

Братї! замовляйте у своего!

THE HOME BREWING CO.,

Shenandoah, Pa.

Выраблѣе бѣле и червоне пиво, портѣрѣ и ейдлѣ найлѣшного гатунку въ стѣйтѣвъ. Уживають лишь найлѣшного ячменю и хмелю. Держать все чисто. — Хѣлуга добра.

Union Beer.

Christian Schmidt, президентъ. W. W. Rynkiewicz, секретарь.

Юліянъ Копїстѣвскїи

(JULIAN KOPYSKIANSKI) 424 Shamokin str. ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворяднїи салунѣ рускїи. — Найлучшїи напїткы можна ту достати, якъ: пиво на шклїанкѣ и бутелькѣ, винѣ розмантого гатунку, горѣвки досконалі, цїгара дуже добрїи. Сїишѣтъ Братї Русинѣ до своего братчїка Юлька.

O. Murdza & Bros

46 Second st. MT. CARMEL, PA. О. МУРДЗА И БРАТЪ

Сторѣ заосмотрѣннїи найлучшїими товарами, спроваждѣваннїи вырѣтъ зъ пешоряднѣхъ складѣвъ. Живить водѣ майже всехъ Русинѣвъ въ Mt. Carmel. (Продае такожь майнерскїи одагы и посылѣе грошѣ до старого краю тано, точно, скоро и безпечно.

J. BOBKOWSKI

ПІДПІРІЕМЦЯ ПОХОРОНѢВЪ. Вышїи мае такожь «беричнїи» на погорнїи, хрестины и всѣля по дѣжїи цѣвнѣхъ цѣнахъ.

300 PEARL and MULBERRY st SHAMOKIN PA

Оденъ зънаибольшихъ броварѣвъ въ Америкѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ по-коштуе сего пива, то иппшого вже не хоче пїти.

Голова водѣ него пѣнокѣи не болїтъ, бо естѣ здорове и по-живне.

НЕ ТРЕБА СГО ЗЪ РЕШТОУ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY, 435 to 455 N. 7-th Str. SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA

(POSTMASTER) Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякіи потрѣбнїи рѣчь до жита, якъ такожь можна кунїти убраня майнерскїи и зыинїи.

Посылѣе такожь грошѣ до вѣсѣхъ частей свѣта, скоро, тано и безпечно.

Продае шїфѣрты.

Не водѣ нынѣ вже знають люде солидного Иванъ Глову.

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave. SCRANTON, PA.

Знаменитїи лѣкаръ. Доводѣтна практика дала сму спѣсївѣтъ стати добрымъ лѣкарѣмъ. Лѣчить усѣбно всякого рода хорѣбы. Мае такожь свою власну аптеку, въ котрой виробляеть ся дуже добрїи и пощѣпїи лѣкарѣта.

Розмовить ся по рускїи, литовскїи, польскїи и по англїйскїи. — На цѣлой околицї знають добре Шлюпасѣ.

МАСШѢ КНИЖКИ ДО ОШРАВЫ? CONDRAZ LOTZ.

305 Lincokville Ave., Scranton, P. O. опрѣлае книжки всякого рода, хѣбы ли лѣтъ розтравнїи. Такожь робить книжки для братствѣ, церкѣвъ, бизнесменѣвъ и т. д. За роботу гарантуе.

РЕСТАВРАЦІЯ И КЛѢВЯРНЯ.

ТРОМЕТТЕРЪ (Трометтеръ) Cor. Rock & Sunbury str. SHAMOKIN, PA.

напротивъ National Bank. Свѣдѣнїа, Обѣды, Вѣчерѣ

Въ кождѣмъ часѣ можна достати такъ горячіи якъ и зимнїи перекуски. Потравы прилагожденїи на европейскїи способѣ, дуже смачно. Услуга солидна. Опрѣма комнаты для роднїихъ. Найлучшїи вина, цїна, лїкеры, горѣвки и все можливыи напїткы. Цѣна дуже мала.

РУСКІЙ КРАВЕЦЪ.

Въ Шамокїнѣ, Па